

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 133

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 9 februarie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
7.	— Hotărâre privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 74/2020 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților	2
8.	— Hotărâre privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților	2–3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 676 din 21 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 ² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	4–8

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 74/2020 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 41 alin. (4) și ale art. 43, coroborate cu cele ale art. 46 alin. (6), (8) și (11) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 74/2020 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1282 din 23 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— domnul deputat Pecingină Gheorghe, aparținând Grupului parlamentar al PNL, este desemnat în calitate de membru al Comisiei pentru muncă și protecție socială.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 9 februarie 2022, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 9 februarie 2022.
Nr. 7.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 778 din 12 august 2021, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 129, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Cardul de vot electronic care permite deputatului accesul la mijloacele electronice de vot este personal. Utilizarea acestuia de către o altă persoană este interzisă. Nerespectarea interdicției atrage aplicarea sancțiunii prevăzute la art. 246 alin. (1) lit. g).”

2. **Articolul 158 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 158. — (1) Ședințele Camerei Deputaților se transmit, se înregistrează și se difuzează de către Camera Deputaților prin mijloace electronice și se stenografiază, prin grija Secretariatului General.

(2) Ședințele Biroului permanent și Comitetului liderilor grupurilor parlamentare se înregistrează de către Camera

Deputaților prin mijloace electronice și se stenografiază, prin grija Secretariatului General.

(3) Ședințele Camerei Deputaților pot fi transmise în direct sau înregistrate de către mass-media acreditată la Camera Deputaților.

(4) Ședințele comisiilor Camerei Deputaților pot fi transmise în direct sau înregistrate de către mass-media acreditată la Camera Deputaților.

(5) Este interzisă transmiterea în direct sau înregistrarea ședinței Camerei Deputaților, Biroului permanent, Comitetului liderilor grupurilor parlamentare sau comisiilor, prin alte mijloace decât cele menționate la alin. (1)—(4). Prin derogare de la paragraful anterior, deputații pot transmite sau înregistra ședința Camerei Deputaților și ședințele comisiilor numai în perimetrul din sala de ședințe alocat grupului parlamentar ai cărui membri sunt sau în cazul deputaților neafiliați în perimetrul alocat acestora.

(6) Este interzisă utilizarea violenței fizice constând în gesturi agresive ori a violenței verbale constând în injurii, invective sau calomnie la adresa unui alt parlamentar.

(7) Încălcarea prevederilor alin. (5) și (6) atrage sancțiunea evacuării imediate din sală a persoanei sau persoanelor care încalcă interdicțiile.

(8) Evacuarea este obligatorie și se dispune de către președintele de ședință din oficiu sau la solicitarea unui deputat, cu acordul majorității ponderate a liderilor grupurilor parlamentare.

(9) Chestorii asigură, fără întârziere, punerea în aplicare a măsurii disciplinare prevăzute la alin. (7) cu ajutorul personalului Direcției Afaceri Interne din Camera Deputaților, indiferent de calitatea, funcția sau demnitatea deținută de persoana care este evacuată.

(10) Președintele de ședință poate dispune concomitent și măsura suspendării ședinței până la evacuarea persoanei din sală sau până la renunțarea de către aceasta la utilizarea mijloacelor interzise sau prezentării scuzelor pentru agresivitate fizică sau verbală de la tribuna Camerei Deputaților. Persoana evacuată poate reveni în sala de ședință dacă renunță să utilizeze mijloacele de transmitere în direct sau de înregistrare a ședinței.

(11) În cazul încălcării repetate a interdicțiilor prevăzute la alin. (5) și (6), președintele de ședință, un lider de grup parlamentar sau un deputat poate sesiza Biroul permanent pentru a aplica una dintre sancțiunile prevăzute de prezentul regulament.

(12) Stenogramele se introduc pe site-ul Camerei Deputaților și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, în cel mult 10 zile, cu excepția celor privitoare la ședințele secrete.

(13) Sintezele ședințelor comisiilor se publică pe site-ul Camerei Deputaților în cel mult 10 zile, cu excepția celor privitoare la ședințele secrete.

(14) Deputații au dreptul de a verifica exactitatea stenogramei, prin confruntarea ei cu înregistrarea electronică, în cel mult 5 zile de la data ședinței.

(15) Până la apariția Monitorului Oficial al României deputații au dreptul de a obține o copie de pe stenogramă.”

3. După articolul 245 se introduce un nou articol, articolul 245¹, cu următorul cuprins:

„Art. 245¹. — Este interzisă participarea la desfășurarea unui banner în sala de ședințe a plenului sau în sălile comisiilor Camerei Deputaților, înregistrarea sau transmiterea în direct a ședințelor Camerei Deputaților, Biroului permanent, Comitetului liderilor grupurilor parlamentare sau ale comisiilor, utilizarea violenței fizice folosite împotriva unui alt parlamentar sau violenței verbale constând în țipete, injurii, amenințări, invective, calomnie la adresa unui alt parlamentar.”

4. La articolul 246 alineatul (1), după litera f) se introduc patru noi litere, literele g)—j), cu următorul cuprins:

„g) diminuarea indemnizației cu până la 50% până la 6 luni pentru exprimarea votului prin mijloace electronice prin utilizarea cardului de vot electronic al altui deputat, pentru participarea la

desfășurarea unui banner în sala de ședințe a plenului sau în sălile comisiilor Camerei Deputaților, pentru înregistrarea sau transmiterea în direct a ședințelor Camerei Deputaților cu încălcarea derogării prevăzute de art. 158 alin. (5) paragraful al II-lea, Biroului permanent, Comitetului liderilor grupurilor parlamentare sau ale comisiilor, pentru violență fizică utilizată împotriva unui alt parlamentar sau violență verbală constând în țipete, injurii, amenințări, invective sau calomnie la adresa unui alt parlamentar;

h) reducerea luării de cuvânt la maximum 10 secunde/intervenție pentru o perioadă de până la 3 luni în cadrul ședințelor Camerei Deputaților, începând cu ziua aplicării sancțiunii disciplinare pentru săvârșirea abaterii disciplinare de violență verbală constând în țipete, injurii, amenințări, invective, calomnie la adresa unui alt parlamentar;

i) reducerea la jumătate a timpului alocat cu ocazia moțiunilor, orei Guvernului, orei prim-ministrului sau ședințelor solemne grupului parlamentar din care face parte deputatul sancționat pentru săvârșirea abaterii disciplinare constând în violență verbală, injurii, invective sau calomnie la adresa unui alt parlamentar;

j) retragerea și punerea la dispoziția secretarului general al Camerei Deputaților pentru o perioadă de până la 6 luni a tuturor angajaților și a logisticii auto repartizate grupului parlamentar care prin acțiunile sale, ale deputaților sau ale angajaților săi pune în pericol buna funcționare și siguranța autorității publice, a demnitarilor sau angajaților acesteia în incinta Camerei Deputaților începând cu data constatării afectării bune funcționări a activității Camerei, aplicată prin decizie a Biroului permanent al Camerei Deputaților conform procedurii prevăzute de art. 246 alin. (2), la sesizarea președintelui Camerei Deputaților, a unui grup parlamentar sau a unui deputat.”

5. La articolul 246, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a)—d) se aplică de către președintele de ședință, iar cele prevăzute la alin. (1) lit. e)—j) de către Biroul permanent al Camerei Deputaților la propunerea Comisiei juridice, de disciplină și imunități. Sancțiunile aplicate se afișează în mod vizibil pe site-ul Camerei Deputaților pe întreaga durată a legislaturii.

(3) Abaterile care implică aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. e)—j) se constată de către Comisia juridică, de disciplină și imunități, la sesizarea președintelui de ședință, a unui grup parlamentar ori la sesizarea unui deputat. Sesizarea se adresează președintelui Camerei Deputaților în termen de cel mult 30 de zile de la data săvârșirii faptei.”

Art. II. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 778 din 12 august 2021, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta hotărâre, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 9 februarie 2022, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 9 februarie 2022.
Nr. 8.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 676**

din 21 octombrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Ioan Ciofu în Dosarul nr. 3.014/99/2017 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.143D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții că autorul excepției a transmis la dosar note scrise în sensul admiterii acesteia.

4. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.339D/2018 și nr. 844D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I din Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și ale art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, ridicată de Elena Roventă în Dosarul nr. 14.806/3/2017 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și de Liliana Bădescu în Dosarul nr. 19.522/3/2018 al aceleiași instanțe.

5. La apelul nominal răspunde, în Dosarul nr. 1.339D/2018, autoarea excepției de neconstituționalitate, personal și asistată de domnul avocat Șerban Dumitrescu, în calitate de apărător ales cu delegație depusă la dosar. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

6. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 1.339D/2018 și nr. 844D/2019 la Dosarul nr. 1.143D/2018. Reprezentantul autoarei excepției de neconstituționalitate prezente și cel al Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 1.339D/2018 și nr. 844D/2019 la Dosarul nr. 1.143D/2018, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului autoarei excepției de neconstituționalitate ce formează obiectul Dosarului nr. 1.339D/2018, care solicită admiterea acesteia. Arată că a criticat dispozițiile de lege supuse controlului din perspectiva nerespectării principiului egalității și a celui al neretroactivității. Astfel, susține că se creează o discriminare între acei magistrați care au săvârșit infracțiuni anterior intrării în vigoare a Legii nr. 118/2014, dar care, în

funcție de data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, respectiv înainte sau după acest moment, vor beneficia sau nu de pensia de serviciu. Arată că se încalcă și principiul neretroactivității legii, citând, în acest sens, cele statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 660 din 29 octombrie 2019, potrivit cărora, dacă legea creează o situație juridică nouă, ea nu are voie să prevadă că aceasta s-a născut din fapte anterioare intrării sale în vigoare. Cu alte cuvinte, săvârșirea unor fapte penale nu poate produce decât acele efecte juridice prevăzute de legea în vigoare la data comiterii lor. În consecință, dacă prevederile de lege criticate ar fi aplicabile unor fapte săvârșite anterior anului 2014, când a intrat în vigoare Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004, ar avea efect retroactiv. Solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, precizând că doar astfel autoarea acesteia va putea beneficia de prevederile art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă care îi permit să formuleze revizuirea hotărârii judecătorești definitive pronunțate, în cazul său, cu aplicarea greșită a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004.

8. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, menționând că, prin Decizia nr. 43 din 14 octombrie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a pronunțat asupra interpretării și aplicării în acord cu principiul neretroactivității legii a prevederilor de lege criticate în cauza de față. Împrejurarea că unele instanțe au interpretat aceste dispoziții legale în mod greșit nu poate conduce la acordarea unei căi de atac prin intermediul controlului de constituționalitate.

9. Având cuvântul în replică, apărătorul autoarei excepției accentuează faptul că încălcarea textelor de lege supuse controlului de constituționalitate se produce atunci când este vorba despre fapte săvârșite anterior anului 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

10. Prin Sentința civilă nr. 1.936 din 26 octombrie 2017, prin Decizia civilă nr. 2.210 din 17 mai 2018 și prin Încheierea din 18 martie 2019, pronunțate în dosarele nr. 3.014/99/2017, nr. 14.806/3/2017 și, respectiv, nr. 19.522/3/2018, **Tribunalul Iași — Secția I civilă și Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a prevederilor art. I din Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.** Excepția a fost ridicată de Ioan Ciofu, Elena Roventă și Liliana Bădescu în cauze având ca obiect soluționarea contestațiilor împotriva unor decizii emise de Casa Teritorială de Pensii Iași, de Casa de Pensii a Municipiului București și, respectiv, de Casa de Pensii a Sectorului 3 București privind încetarea plății pensiilor de serviciu acordate autorilor excepției.

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că lipsirea de pensia de serviciu, ca urmare a unei hotărâri penale de condamnare, poate fi asimilată unei pedepse complementare, cu caracter pecuniar extrem de grav și nelimitate în timp. Totodată, pierderea pensiei de serviciu apare ca o sancțiune, ceea ce ar determina o dublă pedeapsă pentru aceeași faptă, contrar art. 23 alin. (12) din Constituție, care statuează că nicio pedeapsă nu poate fi stabilită decât în condițiile și în temeiul legii. Se invocă și principiul *ne bis in idem*. Autorul excepției ce formează obiectul Dosarului nr. 1.143D/2018 arată că i-au fost aplicate sancțiuni de natură penală și civilă, iar prin decizia de sistare a pensiei speciale s-a procedat la aplicarea unei noi sancțiuni, care a constatat în negarea unui drept recunoscut în temeiul vechii reglementări din Legea nr. 303/2004, consecința fiind înlăturarea beneficiului dobândit în mod legal. Condamnarea pentru o infracțiune nu răstoarnă, prin ea însăși, prezumția caracterului licit al veniturilor și al averii, iar dreptul la pensia de serviciu nu poate fi afectat de o asemenea pedeapsă. Pensia de serviciu nu provine din săvârșirea de activități infracționale, astfel că nu poate fi supusă confiscării speciale.

12. Se mai susține că textul de lege criticat contravine și principiului egalității în drepturi. Astfel, aplicarea unei asemenea pedepse pentru o singură categorie de persoane, deși multe altele se pot afla în situații asemănătoare, constituie o evidentă discriminare. În acest sens, se arată că un magistrat condamnat pentru o infracțiune de corupție sau asimilată acesteia va pierde pensia de serviciu, dar un militar condamnat pentru spionaj sau trădare prin transmitere de secrete nu o va pierde. De asemenea, dacă s-ar considera că dispozițiile Legii nr. 118/2014 trebuie aplicate prin raportare la data deciziei definitive de condamnare, independent de data comiterii infracțiunii, s-ar încălca principiul egalității în drepturi, deoarece magistrații care comit aceeași infracțiune de corupție, în același timp, dar sunt judecați separat și condamnați definitiv la date diferite, ar avea, din punct de vedere legal, tratament diferit, deși situațiile juridice sunt identice. Sintagma „*infracțiuni săvârșite (...) înainte de eliberarea din funcție*” a permis ca, în mod abuziv, prevederea legală să fie extinsă în situația persoanelor condamnate definitiv înainte de data menționată. Sancțiunea pierderii pensiei de serviciu nu a existat în legislație până la 27 iulie 2014. De aceea, împrejurarea că, în prezent, s-a realizat o schimbare a cerințelor pentru primirea pensiei de serviciu nu poate avea înrâurire și nu poate produce efecte asupra persoanelor cărora le-a fost deja recunoscut dreptul de a beneficia de această pensie, câtă vreme condamnarea însăși nu atrăgea, la momentul rămânerii definitive a hotărârii penale, pierderea dreptului la pensia de serviciu. Ca o consecință directă, se pune și problema respectării principiului previzibilității legii.

13. **Tribunalul Iași — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

14. **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază, în Dosarul nr. 1.339D/2018, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar în Dosarul nr. 844D/2019 consideră că prevederile art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 sunt constituționale în măsura în care dispun cu privire la infracțiunile de natura celor enumerate de această dispoziție legală săvârșite ulterior datei de 27 iulie 2014, dată când a intrat în vigoare dispoziția legală criticată.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit dispozitivului hotărârii prin care Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate ce formează obiectul Dosarului nr. 1.143D/2018, dispozițiile art. 83¹ din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare. În realitate, din întregul conținut al considerentelor actului de sesizare, precum și din notele scrise ale autorului excepției, rezultă că au fost criticate prevederile art. 83² alin. (1), fiind evident că în dispozitivul actului de sesizare s-a strecurat o eroare materială. De asemenea, Curtea observă că, în Dosarul nr. 1.339D/2018, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă, potrivit dispozitivului actului de sesizare, dispozițiile art. I din Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. Art. I din Legea nr. 118/2014 introduce în corpul Legii nr. 303/2004 un nou articol, articolul 83². Or, potrivit art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, „*dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta*”.

19. Prin urmare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004, care au, în prezent, următorul cuprins: „(1) *Nu beneficiază de pensia de serviciu prevăzută la art. 82 și 83¹ și de indemnizația prevăzută la art. 81 judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor care, chiar ulterior eliberării din funcție, au fost condamnați definitiv ori s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune de corupție, o infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție sau o infracțiune în legătură cu acestea, precum și una din infracțiunile cuprinse în titlul IV din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare, «Infracțiuni contra înfăptuirii justiției» săvârșite înainte de eliberarea din funcție. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.*”

20. Textul criticat a fost completat ulterior sesizării Curții Constituționale, prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 15 octombrie 2018, în enumerarea infracțiunilor care atrag pierderea beneficiului pensiei de serviciu fiind incluse și infracțiunile cuprinse în titlul IV din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare, *Infracțiuni contra înfăptuirii justiției*, păstrându-se, așadar, soluția legislativă criticată.

21. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, în componenta sa referitoare la previzibilitatea legii, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, art. 16 care consacră principiul egalității în fața legii, art. 23 alin. (12) privind

legalitatea stabilirii și aplicării pedepselor, art. 44 alin. (8) referitor la interdicția confiscării averii dobândite licit și la prezumția dobândirii licite a averii și în art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile de lege criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, exercitat prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală și prin prisma unor critici similare, Curtea respingând, ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 733 din 21 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 27 februarie 2020 (paragrafele 20—27), a reținut că, în conformitate cu jurisprudența sa constantă, instituirea pensiei de serviciu pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații. Curtea a observat, de asemenea, că pensia de serviciu constituie o recompensare a asumării restricțiilor care rezultă din severitatea regimului ce caracterizează statutul de magistrat, un stimulent în vederea adoptării unei atitudini de devotament absolut față de valorile justiției pe întreaga perioadă de activitate și a unui comportament care să releve atașament necondiționat față de respectarea legilor și a Constituției, în spiritul independenței justiției, garanție a statului de drept prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală. Perspectiva obținerii, la finalul perioadei active, a unei pensii de serviciu într-un quantum suficient este de natură să protejeze magistratul de tentația obținerii unor venituri suplimentare prin acțiuni situate dincolo de limitele legii, fiind astfel aptă să mențină integritatea profesională a acestuia. În consecință, este justificată revocarea acestui beneficiu pentru magistratul care săvârșește infracțiuni ce denotă evidentă nesocotire a standardelor de probitate și moralitate profesională pe care această funcție le presupune.

23. Curtea a constatat că neacordarea sau, după caz, sistarea pensiei de serviciu în condițiile textului legal criticat nu are însă semnificația aplicării unei pedepse complementare pentru săvârșirea infracțiunii pentru care s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei, ci constituie retragerea sau refuzul acordării unui beneficiu, menținându-se intact dreptul la pensia în sistemul public. Măsura criticată nu are natura juridică a unei sancțiuni penale, ci intervine ca urmare a constatării neîndeplinirii condițiilor morale indispensabile pentru obținerea acesteia, când se demonstrează faptul că magistratul în cauză nu a avut un comportament care să merite să fie recompensat prin acordarea acestui tip de pensie. Ca atare, susținerile referitoare la natura juridică a acestei măsuri, care ar exceda cadrului art. 23 alin. (12) din Constituție privind legalitatea stabilirii și aplicării pedepselor, nu pot fi reținute.

24. Tot astfel, Curtea a apreciat că nu pot fi reținute nici susținerile potrivit cărora prin textul de lege criticat s-ar produce o dublă pedepsire pentru aceeași faptă, contrar aceluiași prevederi din Legea fundamentală mai sus invocate. Semnificația principiului *ne bis in idem* este aceea că nicio persoană nu poate fi urmărită sau judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni atunci când față de acea persoană s-a pronunțat anterior o hotărâre penală definitivă cu privire la aceeași faptă, chiar și sub altă încadrare juridică (art. 6 din Codul de procedură penală), situație care nu se regăsește în ipoteza analizată.

25. Totodată, referitor la critica prin raportare la dispozițiile art. 44 alin. (8) din Legea fundamentală, Curtea a constatat că neacordarea sau retragerea beneficiului pensiei de serviciu nu afectează în niciun fel prezumția dobândirii licite a averii.

26. De asemenea, Curtea a apreciat că nu poate fi reținută nici critica referitoare la pretinsa nesocotire a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție pe considerentul diferenței de tratament juridic dintre magistrați și militari, acestora din urmă nefiindu-le

retras beneficiul pensiei de serviciu în cazul condamnărilor pentru săvârșirea de infracțiuni. Sub acest aspect, Curtea a observat că ține de aprecierea exclusivă a legiuitorului ca, în considerarea unor situații deosebite, să stabilească anumite reguli speciale aplicabile drepturilor la pensie pentru diverse categorii socioprofesionale.

27. În ceea ce privește criticile prin raportare la art. 15 alin. (2) din Constituție, acestea au mai fost examinate prin Decizia nr. 660 din 29 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 19 noiembrie 2019 (paragraful 47 și următoarele). Curtea a reținut că prevederile art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 prezintă două ipoteze de aplicare. Într-o primă ipoteză, când condamnarea intervine în timpul în care persoana deține calitatea de judecător, condamnarea și amânarea aplicării pedepsei dispuse printr-o hotărâre definitivă constituie chiar cauze de eliberare din funcția de judecător [art. 65 alin. (1) lit. f) din lege], astfel încât pierderea calității de judecător împiedică nașterea dreptului la pensia de serviciu. Spre deosebire de cauza de eliberare din funcție care survine indiferent de natura infracțiunii comise, consecința în planul drepturilor de pensie este limitată la condamnarea judecătorului pentru o infracțiune reglementată de lege. În schimb, în ipoteza în care condamnarea a survenit după încetarea funcției de judecător prin pensionare, efectul juridic al hotărârii de condamnare cu privire la beneficiul pensiei de serviciu se produce imediat, respectiv judecătorul pierde beneficiul pensiei de serviciu (născut la data eliberării din funcție) începând cu data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. Sub aspectul incidenței temporale a normei care reglementează sancțiunea cu privire la dreptul la pensie de serviciu, singura condiție impusă de legiuitor este aceea ca infracțiunea pentru care a fost condamnat judecătorul să fi fost săvârșită înainte de eliberarea sa din funcție, deci în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

28. Analizând conținutul normativ al dispozițiilor criticate, Curtea a observat că art. 83² alin. (1) din lege reglementează consecințele juridice în planul carierei profesionale, respectiv sancțiunile civile aplicate ca urmare a pronunțării unei hotărâri judecătorești de condamnare sau de amânare a aplicării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de ipoteza normei.

29. Având în vedere că, potrivit art. 173 din Codul penal, precum și celor reținute prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, paragraful 47, art. 1 alin. (1) din Codul penal stabilește că legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni, motiv pentru care în absența unei incriminări nu se poate vorbi despre o lege penală, Curtea a constatat că în conținutul normativ al dispozițiilor criticate nu sunt incriminate fapte care constituie infracțiuni, ci consecințele juridice pe care o condamnare penală le are în sfera statutului profesional al judecătorului. De asemenea, Curtea a reținut că, potrivit art. 1 coroborat cu art. 3 și 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală, iar actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea, sancțiunea care poate fi principală ori complementară. Având în vedere aceste considerente, Curtea a constatat că prevederile art. 83² din Legea nr. 303/2004 nu se circumscriu noțiunii de „lege penală sau contravențională”, pentru ca acestea să constituie o excepție de la aplicarea principiului neretroactivității prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție.

30. În lumina celor expuse, Curtea a reținut că legiuitorul, în limitele marjei de apreciere de care se bucură, este liber să impună reguli privind statutul juridic al profesiei de judecător, inclusiv să modifice, să completeze sau să abroge condiții ce țin de încetarea calității de judecător. Cu toate acestea, criteriile avute în vedere de noua reglementare trebuie să se supună, asemenea oricărei legi, exigențelor impuse de principiul neretroactivității legii civile, întrucât, potrivit art. 15 alin. (2) teza întâi din Constituție, „*Legea dispune numai pentru viitor (...)*”. De aceea, legiuitorul este obligat ca, în activitatea de legiferare, să respecte principiul neretroactivității legii (cu singura excepție permisă, cea a legii penale sau contravenționale mai favorabile). La nivel infraconstituțional, principiul neretroactivității legii civile este prevăzut de art. 6 din Codul civil cu denumirea marginală *Aplicarea în timp a legii civile*. Totodată, art. 3 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, cuprinde dispoziții referitoare la soluționarea conflictului de legi în timp, potrivit cărora „*Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor*”.

31. Ținând cont de momentul săvârșirii faptelor pentru care autorii prezentei excepții de neconstituționalitate au fost condamnați, problema supusă controlului vizează, la fel ca în situațiile examinate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 660 din 29 octombrie 2019 și prin Decizia nr. 733 din 21 noiembrie 2019, precitate, în primul rând, modul de interpretare și aplicare a legii, atribut care, prin excelență, ține de resortul instanțelor de drept comun, întrucât existența ori inexistența unui caz de împiedicare a nașterii dreptului la pensia de serviciu sau de pierdere a acestui drept se întemeiază, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004, pe criteriul care pot fi cu ușurință identificate de autoritățile competente. Totuși, prin deciziile citate, Curtea a analizat, din perspectiva conflictului de legi în timp, posibilele neajunsuri care sunt de natură a afecta principiul constituțional al aplicării pentru viitor a legii civile.

32. Astfel, Curtea a reținut (paragraful 54 din Decizia nr. 660 din 29 octombrie 2019) că este fără îndoială că, de la data intrării în vigoare, norma referitoare la împiedicarea nașterii dreptului la pensia de serviciu sau la pierderea acestui drept se aplică tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul ei. Altfel spus, împrejurarea că unui judecător sau procuror care este condamnat, în condițiile legii, pentru o infracțiune săvârșită după intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004, îi încetează calitatea profesională și, implicit, nu beneficiază de pensie de serviciu nu este de natură a afecta vreun drept fundamental al persoanei în cauză, întrucât simpla expectativă/vocație pe care acesta o are trebuie să se supună regulilor nou-instituite, reguli care îi sunt deplin cunoscute la data săvârșirii faptei.

33. Curtea a observat (paragraful 55 din aceeași decizie) că alta este situația în care judecătorul sau procurorul este sancționat penal pentru o faptă comisă anterior apariției normei criticate. Deși legea nouă poate dispune cu privire la consecințe și efecte nerealizate susceptibile de executare continuă/sucesivă, ea nu va putea reglementa cu privire la faptele care, înainte de intrarea ei în vigoare, au dat naștere sau, după caz, au modificat sau au stins o situație juridică ori cu privire la efectele pe care acea situație juridică le-a produs înainte de aceeași dată. Prin urmare, abaterea de la norma penală săvârșită în perioada anterioară intrării în vigoare a normei instituite de art. 83² din Legea nr. 303/2004 (27 iulie 2014) reprezintă, sub aspectul conflictului de legi civile în timp, *facta praeterita*, realizată înainte de intrarea în vigoare a legii noi și pentru care,

dacă i s-ar aplica legea ulterioară, ar însemna ca acesteia din urmă să i se atribuie efect retroactiv. Așadar, din perspectiva legii civile, constituie un fapt complet realizat, care nu poate produce alte consecințe juridice în afara celor expres prevăzute de normele în vigoare la acea dată. În absența unor astfel de norme, reglementarea ulterioară a unor efecte cu conținut prohibitiv capătă semnificația încălcării principiului neretroactivității legii civile, conduita legiuitorului înfrângând și cerința previzibilității normei juridice (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 436 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 14 iulie 2014, sau Decizia nr. 680 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2017).

34. Curtea a conchis că, dacă legea creează o situație juridică nouă, ea nu are voie să prevadă că aceasta s-a născut din fapte anterioare intrării sale în vigoare. Cu alte cuvinte, săvârșirea unor fapte penale nu poate produce decât acele efecte juridice prevăzute de legea în vigoare la data comiterii lor (astfel, dacă fapta a fost comisă anterior datei de 27 iulie 2014, condamnarea poate constitui temei pentru eliberarea din funcția de judecător sau de procuror, dar nu și temei pentru pierderea pensiei de serviciu).

35. Așa fiind, Curtea a reținut că textul de lege criticat este în acord cu principiul neretroactivității legii civile dacă sancțiunea de drept civil este aplicabilă exclusiv raporturilor juridice născute ulterior intrării în vigoare a acesteia. Așadar, sub aspect material, temeiul juridic al pierderii beneficiului dreptului la pensia de serviciu îl va constitui întotdeauna reglementarea legală în vigoare la data nașterii raportului juridic, respectiv data săvârșirii faptei penale, schimbarea ulterioară a condițiilor legale sau a condițiilor de acordare a pensiei de serviciu neavând nicio influență/întrairare asupra existenței acesteia. Prin urmare, revine instanțelor judecătorești în fața cărora au fost deduse controlului actele administrative prin care s-au dispus efectele în plan civil ale unei hotărâri judecătorești de condamnare penală să verifice temeinicia și legalitatea acestora prin raportare la legea civilă aplicabilă sub aspect material.

36. Curtea a constatat, așadar, că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004 raportată la art. 15 alin. (2) din Constituție este neîntemeiată, dispozițiile criticate având o incidență limitată la câmpul lor temporal de acțiune, cu respectarea principiului neretroactivității legii civile.

37. Cele statuate prin deciziile citate își mențin valabilitatea și în cauza de față. De altfel, dificultățile ridicate în practica judecătorească de aplicarea textului de lege supus controlului de constituționalitate au fost îndepărtate prin intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept care, prin Decizia nr. 43 din 14 octombrie 2019 referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 83² din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, text introdus prin Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 14 ianuarie 2020, care a statuat că, în interpretarea și aplicarea art. 83² din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost introdus prin Legea nr. 118/2014 pentru completarea Legii nr. 303/2004, dispoziția legală menționată nu se aplică în cazul condamnărilor pentru infracțiuni săvârșite anterior intrării sale în vigoare.

38. Având în vedere argumentele prezentate mai sus, întrucât nu s-a reținut afectarea niciunui dintre drepturile fundamentale invocate, dispozițiile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți nu sunt incidente în cauză.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Ioan Ciofu în Dosarul nr. 3.014/99/2017 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și de Elena Roventă și Liliana Bădescu în dosarele nr. 14.806/3/2017 și, respectiv, nr. 19.522/3/2018 ale Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Iași — Secția I civilă și Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 octombrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

